

Kolonizacja kęp śmiałka darniowego *Deschampsia caespitosa* przez ginące gatunki zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych *Molinietum caeruleae*

Colonization of *Deschampsia caespitosa* tussocks by threatened species of blue moor-grass meadows *Molinietum caeruleae*

KINGA KOSTRAKIEWICZ

Zakład Ekologii Roślin
Instytut Botaniki, Uniwersytet Jagielloński
31–512 Kraków, ul. Lubicz 46
e-mail: kinga.kostrakiewicz@uj.edu.pl

Słowa kluczowe: rekrutacja siewek, ginące gatunki, kępy śmiałka darniowego, łąka trzęślicowa.

W latach 2008–2010 badano w warunkach kontrolowanych kolonizację kęp śmiałka darniowego *Deschampsia caespitosa* L. pochodzących z płatów łąk trzęślicowych *Molinietum caeruleae* W. Koch 1926 o zróżnicowanym składzie florystycznym przez osobniki zagrożonych gatunków, roślin. W puli siewek stwierdzono obecność goryczki wąskolistnej *Gentiana pneumonanthe*, goździka pysznego *Dianthus superbus*, pełnika europejskiego *Trollius europaeus* oraz kosaćca syberyjskiego *Iris sibirica*. W areale osobników *Deschampsia caespitosa* pochodzących z różnych płatów wykłkowała zbliżona liczba siewek. Ponadto stwierdzono, że kępy o mniejszej średnicy były słabiej kolonizowane niż te, które cechowały większe rozmiary. Zaprezentowane obserwacje dowodzą, że kępy śmiałka darniowego występujące pospolicie w zarastających obecnie płatach łąk trzęślicowych stanowią bezpieczne miejsce do kiełkowania ustępujących taksonów i przyczyniają się do przedłużenia trwania ich populacji w zasiedlonym miejscu.

SUMMARY

The paper presents the results of investigations carried out in three patches of moor-grass meadows located in Kraków–Kostrze (S Poland). In each of them, rare species occurred, i.e. Siberian iris *Iris sibirica*, globeflower *Trollius europaeus*, marsh gentian *Gentiana pneumonanthe*, meadow gladiolus *Gladiolus imbricatus*, superb pink *Dianthus superbus*, western marsh orchid *Dactylorhiza majalis*, marsh helleborine *Epipactis palustris*, fragrant orchid *Gymnadenia conopsea*. Patches differed in dominant species and abundance of the tufted hair-grass *Deschampsia caespitosa* population. Patch I (ca 1 500 m²) was dominated by small meadow species; the population of the tufted hair-grass consisted of more than ten individuals. Patch II (ca 1 600 m²) was dominated by large-tussock grasses; the number of *Deschampsia caespitosa* tussocks was about fifty individuals. Patch III (ca 2 500 m²) was overgrown by willows and the population of the tufted hair-grass with about thirty individuals. From each patch, 5 small (up to 30 cm in diameter) and 5 large (more than 40 cm in diameter) tussocks of tufted hair-grass *Deschampsia caespitosa* were collected and transported to an experimental garden. The species and seedlings appearance was observed in the period 2008–2010.

Seedlings of *Gentiana pneumonanthe*, *Dianthus superbus*, *Trollius europaeus* and *Iris sibirica* appeared on tussocks. The number of seedlings of particular species appeared on specimens collected from different patches was similar. The abundance of generative offspring was greater in big tussocks than in smaller ones. The presented observations showed that the occurrence of tufted hair-grass tussocks in *Molinietum caeruleae* patches might enhance the chance of survival of endangered species in variable habitat conditions.